

Nedgang i Toldindtægterne — som ogsaa var et overordentlig vigtigt Punkt paa Ministerens Program —, hvor man endelig nedsatte Beskyttelsen paa Haandværk og Industri: ganske vist var den ikke nedsat i det Omfang, som han ønskede, men dog noget, omtrent op til 25 pCt. af Beskyttelsen ... Den højtærede Minister ryster paa Hovedet, men der er noget kedeligt noget, der hedder Rigsdagstidenden, jeg er villig til at læse det op. Den højtærede Minister har i Virkeligheden haft den allerstørste Indflydelse paa denne Toldlov, det kan ikke nytte under nogen Omstændighed at ville søge at forebygge, at den højtærede Ministers Navn bliver staaende ved den Toldlov. Men hans Navn bør da ogsaa blive staaende ved den Toldlov, naar den ved ham engang bliver noget bedre end nu. Det kunne vi godt love ham. Jeg synes, det er bedre at sige: Jeg ønskede ikke blot den Ære, der kunde være fulgt med Toldloven, jeg tager ogsaa den Kritik, der kommer ud deraf, især da jeg indser, at den er berettiget. — Den højtærede Minister mener dernæst, at Kompensationslovene, om hvilke han for Resten vel nok med nogen Ret kan sige, at dem har han ikke saa stor Del i som Toldloven, ere udmærkede. Men det blev for Arveafgiftens Vedkommende dog ikke paa nogen Maade oplyst den Gang, den blev fremsat, at den skulde have Aar, inden den Kompensation paa 2 Millioner, som man ventede af den, kunde komme til virkelig Gyldighed. Jeg har i alt Fald ikke kunnet finde et eneste Ord derom. Jeg sad selv i Udvalget, men jeg hørte ikke noget om det. Der blev sagt: Vi skulle have 2 Millioner nu, De skulle skaffe os dem ved Arveafgiftens Forhøjelse — og det gjorde vi saa godt som muligt. At man ikke fik dem, er i alt Fald ikke vor Skyld, vi kunne ikke faa rige Folk til at dø i den Fart, som Regeringen naturligvis helst havde set blev Tilfældet. — Saa sagde ganske vist ikke den højtærede Minister, at Tillægsafgiften paa Spiritus var en udmærket Lov. Nej, det er ogsaa ganske umuligt at sige, for det er en af de værste Love, vi nogen Sinde have haft her i Landet. Han sagde dog, at der var en stor Undskyldning for den Lov, fordi man savnede et hvert som helst Holdepunkt, et hvert som helst statistisk Grundlag for at kunne udarbejde en Lov om Tillægsafgift for den Spiritus, der ikke gaar ind under det digteriske Navn „den ædelige Brændevin“, der altsaa ikke skulde beskattes. Men

det er netop det, som jeg blandt andet har anket over paa mine Meningsfællers Vegne, at hverken ved Toldloven eller Arveafgiftsloven eller Spiritusloven havde vi noget som helst sikkert Grundlag for Indtægten, men at man alligevel vedtog at ville opgive *gamle, solide Toldpositioner* til et 3 Gange saa stort Beløb, som man indvandt. Det er netop dette Eksperiment, som jeg vil betegne som mindre velovervejeth, for ikke at bruge et stærkere Ord. Jeg mener ikke, at den højtærede Minister eller andre ere berettigede til at tale om Bagklogskab fra vor Side, eftersom vi have stemt mod den ene Lov, kritiseret Arveafgiftsloven stærkt i vor Betænkning og karakteriseret Tillægsloven for Spiritus paa den Maade, som vort Parti har gjort i vor Betænkning. Jeg tror ikke, at man nogetsteds vil kunne finde en stærkere Fordømmelse i principiel Henseende af en Lov. Og saa skulde de Herrer have set det Udkast til en Lov, som vi fik til Behandling! Der var aldrig kommet en eneste Øre ud af den Lov, hvis den var bleven vedtaget paa den Maade, som Regeringen leverede den til det Udvalg, som havde den, om jeg saa maa sige, forud henrettede Stempelvinskatlov til Behandling. Der var ikke en Gang en Efterbeskatning, det vil med andre Ord sige, man havde indført Masser af Spiritus fra Udlandet, der var ikke blevet en Tønde Sprit tilbage i de danske Spritfabrikker, der ikke var gaaet over paa de private Lagre i København og andetsteds, ubeskattet. I 3—4 Aar havde der ikke været Tale om at faa nogen som helst Afgift af denne Lov, da Afgiften først skulde betales, naar Spiritussen gik ud af Fabrikken, thi der vilde slet ikke have været nogen Sprit i Fabrikken, medens hele Landet var fuldt af Spiritus. Vi gjorde saa vort bedste for, at der dog skulde kunne komme noget ud af denne Lov, og der kom ogsaa over 1 Million ud af den; men samtidig sagde vi, at det var en meget slet Lov. Det er dog ikke at være bagklog. Jeg vil ikke sige, at det er at være for klog, men det er dog at være saa klog, som man under Omstændighederne kan være. Vi sagde, at skal det være, saa skal det dog være saaledes, at der kommer nogen Kompensation ud af det. — Men hele denne Lov beroede kun paa et Skøn, paa Lugtesansen med Hensyn til Spiritus! Den led, som vi skrev, af en kronisk konstitutionel Sygdom. Og det fastholde vi, det har Erfaringen vist. Det kan man ikke kalde at være bagklog.

Den højtærede Finansminister siger,